63ste Jaargang No. 5218 DAGBLAD Zaterdag 20 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Verhouding U.S.A. - Rusland spitst zich toe

Het Russisch Leger is gereed

Hongermars in Italie

SCHERPE TEGENSTELLINGEN.

De aanhoudende sterke druk van Rusland om de Uno te dwingen de Verenigde Staten te veroordelen op beschuldiging van oorlogshitserij schijnt bijna zeker de Algemene Vergadering der Uno in twee elkaar fel bestrijdende kampen te verdelen. De rede van Visjinsky, zal waarschijnlijk heden door de vertegenwoordigers van de Oekraïne en van Joegoslavië worden onderstreept.

Een nieuw bewijs van de vastberadenheid van de Russische campagne kwam gisteren in een bijeenkomst van het bestuurscomité, toen Gromyko — ziende, dat hij verloor — de steun aan de voorstellen ter beperking van het vetorecht der Grote Vier aanduidde als vijandelijkheid tegen Rusland zelf.

DE KLEINE LANDEN MOETEN KIEZEN.

De Franse minister van Buitenlandse Zaken, Bidault zal hedenavond voor de Algemene Vergadering spreken. De Britse minister van Staat Hector Mc Neil zal waarschijnlijk Maandag voor Engeland spreken. Nu de tegenstelling tussen de Verenigde Staten en Rusland zich toespitst worden de kleine landen gedwongen een keuze te doen.

De vertegenwoordigers, die nog gehoopt hebben op een compromis berustend op practische gronden tussen beide grootmachten, begrepen nu wel dat deze hoop de bodem werd ingeslagen. Er werd zelfs niet getracht om, zoals gebruikelijk is, te spreken over een mogelijke toenadering en bevredigende oplossing. Op sommige zeer belangrijke quaesties zullen de leden van de Algemene Vergadering gedwongen zijn te kiezen tussen de voorstellen van Marshall en die van Visjinsky.

BENOEMING VAN MEVROUW ROOSEVELT.

Welingelichte kringen zeiden, dat er een mogelijkheid is, dat Mevrouw Franklin D. Roosevelt benoemd zal worden als lid van de delegatie der Verenigde Staten in de Uno om te antwoorden op de Russische beschuldigingen, dat er in de Verenigde Staten propaganda gemaakt wordt voor de oorlog. Er is echter nog geen zekerheid of de Verenigde Staten wel een antwoord zullen geven in de Algemene Vergadering der Uno.

HET RUSSISCHE LEGER.

'Armored Cavalry Journal' een onofficiële militaire orgaan in de Verenigde Staten schreef, dat betrouwbare personen schatten, dat Rusland waarschijnlijk geheel West-Europa kan invaderen en bezetten binnen 48 uur ondanks de weerstand van de Noordamerikaanse, Britse en Franse troepen, die nu in Europa gestationeerd zijn. Majoor Hal Stewart schrijft in een artikel 'Het Russische Leger vandaag', dat dit mogelijk is dank zij de voortdurende oefening en uitstekende uitrusting, die er bestaat in het Russische leger sedert het einde van de tweede wereldoorlog.

Wijzend op de moeilijkheid van het verkrijgen van inlichtingen over de Russische strijdkrachten zeide Stewart, dat toch kan worden vastgesteld, dat het Russische leger momenteel het best getrainde leger van de wereld is en dat het ieder ogenblik in staat is volledig in actie te treden. Volgens de meest ingelichte bronnen bestaat de Russische strijdmacht uit tien gemechaniseerde legers over Europa verspreid. Ieder leger bestaat uit 50 tot 60 duizend man.

Het blad schrijft tot slot, dat de gehele sterkte der Russische strijdkrachten wordt geschat tussen de 3½ en 4 millioen manschappen.

GASPERI KRIJGT HET MOEILIJK.

De regering van Gasperi maakte bekend, dat de staking van een millioen landbouwers is geëindigd. Hierna begon hij direct pogingen aan te wenden ter afwending van een staking van 850.000 metaalarbeiders en zette hij zich schrap om de gevaren te weerstaan van de grote volksdemonstraties, die Zaterdag gehouden zullen worden over geheel Italië.

Het Romeinse dagblad 'La Republica' maakte bekend, dat de gematigde Italiaanse Socialistische Arbeiderspartij van Giuseppe Saragat, die zich tot nu toe onthield om de communisten te volle te steunen en ook zich afzijdig hield van de pro-communistische socialistische partij, mede zal doen met de hongermars op Zaterdag.

Saragats' partij zal eveneens stemmen voor de niet-vertrouwensquaestie tegen de regering Gasperi, die deze week gehouden zal worden. In het begin van de volgende week zal de constituerend vergadering over de motie debateren.

DE RUSSISCHE RESOLUTIE.

Rusland maakte haast met haar eisen voor een actie van de Uno om de misdadige oorlogspropaganda in de Verenigde Staten te beteugelen. Over deze misdadige oorlogspropaganda sprak Vishinsky gisteren in zijn rede.

De Secretaris-Generaal van de Uno Trygve Lie onthulde, dat hij van de Sovjet delegatie een formeel verzoek had ontvangen omdit voorstel op de agenda van de Algemene Vergadering te plaatsen. De nieuwe zet van Vishinsky maakte de weg open voor een inleidende proef op de Sovjet resolutie later op de dag. De Russen stelden aan het eind van hun beschuldigingen tegen de Verenigde Staten en negen vooraanstaande Noordamerikanen, die Vishinsky oorlogsmisdadigers noemde, een resolutie voor aan de 55 landen van de Uno.

De resolutie van Vishinsky moet er in voorzien, dat de Uno de misdadige propaganda voor een nieuwe oorlog veroordeelt. Deze propaganda, aldus de Russen, wordt gevoerd door reactionaire kringen in een aantal landen in het bijzonder in de Verenigde Staten, Turkije en Griekenland.

De Uno moet er dan op aandringen, dat deze landen de misdadigers straffen ter voorkoming van oorlogspropaganda en dat de Uno de noodzakelijkheid bevestigt voor onmiddellijke vermindering der wapenen.

ENGELSE SOUVEREINITEIT BLIJFT.

Het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide, dat de Verenigde Staten Engeland hebben laten weten, dat het insluiten van zekere Britse gebieden in de overeenkomst voor de verdediging van het Panamerikaanse Halfrond zoals dat is neergelegd in het Verdrag van Rio de Janeiro, niets te maken heeft met de Britse souvereiniteit over deze gebieden. De zegsman zeide, dat Engeland de verzekering der Verenigde Staten in dezelfde vriendschappelijke geest ontvangen had als het was aangeboden.

DE ORKAAN IN NEW ORLEANS.

New Orleans werd het centrum van een verwoestende orkaan. De wind raasde met een vaart van 100 kilometer over de stad en haar omgeving veroorzakende hevige schade. De inwoners werden van te voren gewaarschuwd zich niet te laten misleiden door de dodelijke kalmte en het heldere wolkendek en het ophouden van de regen. Dit immers kenmerkte het middelpunt van de orkaan. De volle storm duurde uren lang.

De plaatsvervangend Gouverneur Emile Berret beval, dat alle hulpmiddelen in dienst moesten worden gesteld van de stad New Orleans. Het Rode Kruis deed een beroep op de eigenaars van kleine boten om deze beschikbaar te stellen voor het gebied rond het meer. De schade aan eigendommen is reeds hoog in New Orleans.

ZUID - AFRIKA WIJST RUSLAND TERECHT.

De namiddagzitting van de Uno begon met de rede van den Zuidafrikaan Harry Lawrence. Deze verwees naar de opmerking van Vishinsky, dat Zuid-Afrika niet voldaan had aan de aanbevelingen van de Algemene Vergadering om het mandaatgebied van Zuid West-Afrika te plaatsen onder het voogdijschap van de Uno. Lawrence zeide, dat Zuid-Afrika ook niets gezegd had van enige onorthodoxe na-oorlogse manieren ter verwerping van Russisch gebied. Ik zou er met alle eerbied op willen wijzen, aldus Lawrence, dat Rusland insgelijk zich moet onthouden van zich te bemoeien met andermans interne aangelegenheden.

DE DREIGING VAN GRIEKENLAND.

Na den Zuidafrikaan sprak Vashili Dendramis, de Griekse ambassadeur bij de Verenigde Staten, die om een dringende actie vroeg om de pogingen te verijdelen van de communistische nabuurlanden, die trachten een communistische dictatuur in Athene op te zetten. Hij zeide, dat het Griekse bestaan bedreigd wordt door de machtswellust der buren.

Dendramis zeide op hetzelfde ogenblik, dat wij hier bijeen zijn, zenden Albanië, Bulgarije en Joegoslavië wapenen en ammunitie over de grenzen naar Griekenland om de politieke onafhankelijkheid en de territoriale ongerepteheid van een lid der Uno te schenden.

De toespraak van Dendramis was de eerste grote rede gewijd aan de Balkanquaestie sedert het probleem in de Veiligheidsraad door Rusland met een veto werd afgedaan.

GEEFT U OVER.

Regeringsvliegtuigen wierpen strooibiljetten uit over het Noorden van Griekenland, waarin de strijders van de guerrilla-benden een algemene amnestie werd geboden indien zij zich binnen 30 dag overgeven. Het radiostation van de guerrillas maakte echter het aanbod bespottelijk. Officieel werd bericht, dat de guerrillaleiders ongenadige maatregelen nemen om te verhinderen dat leden van hun linkse groepen zich overgeven.

COMPLOT IN BUENOS AIRES.

Te Buenos Aires berichten de kranten, dat de politie gisteren een groep van elf personen arresteerde, die samenspanden tegen vooraanstaande regeringspersonen, waaronder ook de gemalin van President Peron zou behoren. De politie weigerde het bericht te bevestigen of te ontkennen. De berichten zeiden, dat de mannen met luide stem de plannen bespraken in een bar. De groep zou behoren tot de uiterste rechtsen. De federale rechter bevestigde de arrestatie der elf mannen, die een onwettige actie wilden voeren, maar hij gaf verder geen bizonderheden.

TRUMAN THUIS.

Truman keerde naar het Witte Huis terug na drie weken afwezigheid. Hij moet nu gaan beslissen over de actie, die ondernomen moet worden tegen de stijging der prijzen en over de buitenlandse hulp. Een van de eerste quaesties, die de President moet oplossen, is of hij een bizondere zitting van het Congres moet bijeenroepen ter bespreking van de hulp aan Europa. Het belang van deze quaestie blijkt uit het feit, dat Marshall morgen naar Washington zal gaan met het doel zijn inzichten over deze quaestie uiteen te zetten.

H. MIS VOOR DE UNO.

De Nederlandse vertegenwoordiger in de Uno pater de Beaufort is de enige priester in de Algemene Vergadering. Hij zal morgen een plechtige H. Mis opdragen in de Cathedraal van Sint Patrick te New York. Alle vertegenwoordigers in de Uno zijn uitgenodigd. Drie cardinalen zullen de dienst bijwonen. Het is Francis Spellman van de Verenigde Staten Carlo Motta van Brazilië en Juan Guevara van Peru. De hoofdaalmoezenier van het Noordamerikaanse leger Zijne Hoogwaardige Excellentie James Griffith zal de predicatie houden.

LAGUARDIA GESTORVEN.

Fiorello H. LaGuardia, de populaire ex-burgemeester van New York, stierf hedennacht. Hij was 64 jaar oud. Sedert Dinsdagnacht, toen hij in elkaar stortte te zijnen huize, was hij bijna doorlopend bewusteloos. Sedert Juni verkeerde hij in zwakke gezondheid na een operatie van de zwerende alvleesklier.

NEIGING TOT REVOLUTIE.

De communistische leider Palmiro Togliatti verklaarde in een verklaring aan het nieuwsagentschap Ansa, dat er een neiging tot revolutie is in brede lagen van het Italiaanse volk. De communistische leider ontkende de beschuldigingen, dat de betogingen van morgen zijn opgezet als het begin van een revolutie. Hij zeide revoluties worden niet verklaard en door partijen niet gemaakt. De partijen leiden ze slechts en indien zij sterk en goed georganiseerd zijn en het grootste gedeelte van het volk er aan meedoet, leiden ze naar de overwinning.

Togliatti zeide, dat het zeer waar was, dat de neiging tot revolutie in brede lagen van het Italiaanse volk bestaat in zover dat men een ingrijpende verandering wenst van de onrechtvaardige economische structuur van onze gemeenschap. Hij zeide, dat de keuze van 20 September als de dag voor de door de linksen geleide manifestatie ook insluit een critiek op de clerus en de Kerk, de voornaamste steunpiloren van Gasperi's regering, waaruit de linksen deze zomer verwijderd werden. 20 September 1870 was de dag, waarop de Italiaanse troepen Rome bezetten en de regering van den Paus over de pauselijke staten eindigde. De dag heeft sindsdien een anticlericale betekenis (Rome. (AP) 18.9).

S.U. VERBETERT WERELDRECORD PARACHUTESPRINGEN.

Drie Sovjetrussische parachutisten hebben onlangs het wereldhoogterecord voor parachutespringen gebroken. Slechts van één hunner wordt de naam genoemd, kolonel Romanioek, die een sprong maakte van 13.400 meter. Onmiddellijk nadat Romanioek uit het vliegtuig was gesprongen, opende zich zijn parachute en in 21 minuten bereikte hij de grond. De sprong van kolonel Romanioek was de grootste, die gemaakt werd. Overigens was dit de 1.578e keer, dat de kolonel per parachute op aarde daalde.

het nieuws van vandaag

Steeds duidelijker worden de tekenen van 'n botsing tussen de Verenigde Staten en Rusland. De kleine landen zullen zich moeten scharen aan de een of andere zijde. Rusland wil met felle verbetenheid, dat de Algemene Vergadering het oorlogshitsen van de Verenigde Staten veroordeelt. Het schijnt, dat Rusland een conflict wil forceren. Opmerkelijk is het artikel in een Noordamerikaans legertijdschrift, waarin openlijk geschreven wordt, dat Rusland binnen 48 uur in staat is zich meester te maken van geheel Europa.

Het enige middel dat Rusland waarschijnlijk weerhouden kan, is de atoombom, maar niemand weet hoever Rusland zelf is op dat gebied.

Het is niet zeker of de Verenigde Staten de Russische beschuldigingen zullen beantwoorden, maar zo het gebeurt, dan zal dit, naar men zegt, geschieden door mevrouw Roosevelt. Is dat omdat een vrouw scherper van tong is. Het voelt anders niet prettig aan, dat zoveel stoere mannen van de delegatie der Verenigde Staten, waaronder een krijgsman als Marshall, de vrouw het woord laten doen. Het zal best voor elkaar komen, daar twijfelen we niet aan. Mevrouw Roosevelt staat haar mannetje. Vishinsky zal harde noten te kraken krijgen, maar toch het man-zijn in de man wordt, lijkt ons geschaad. Enfin, misschien heeft het ook zijn goede kant, want na de volgende oorlog moeten de vrouwen wellicht toch alles doen, omdat de mannen zo'n beetje opgeruimd zijn. Marshall blijkt toch een goede politicus. Hij neemt nu al zijn maatregelen.

In Italië wordt heden de hongermars gehouden. Alles wat rood is, doet er aan mee. Over geheel Italië verzamelt men zich. Togliatti verklaarde, dat men met opzet 20 September heeft genomen, om duidelijk te laten blijken, dat men zich ook kantte tegen de clerus en de Kerk.

20 September was de dag, waarop de Garribaldisten Rome bezetten en de Paus zich vrijwillig in ballingschap terugtrok in het Vaticaans paleis.

Duidelijker kan het niet. Ook hier tekenen de fronten zich scherper af. De Paus heeft van het begin af het communisme veroordeeld zoals Hij dat met het nazisme deed.

Maar de communisten evenals de nazisten hebben altijd hun best gedaan om te bewijzen, dat het katholicisme best verenigbaar is met hun stelsels. Het schijnt, dat ze het nu in Italië maar opgeven en openlijk de strijd aanvaarden. Hetzij zo. De Paus zeide het reeds: de tijd der beproeving is daar, maar de Kerk vreest niet.

De Kerk zag de ruïnen van het Duits nazisme en het Italiaans fascisme. Het zal ook de ruïnen zien van al wat communistisch is in de wereld. 'Wat dat betreft zijn we optimist en laat Togliatti maar tippelen aan het hoofd van zijn hongermars. Deernis echter hebben wij met de millioenen, die medegesleept door een dwaze leer het lot zullen delen van hen, die het nazisme aanhingen.

Indrukken uit de West

Saba draagt nijpend leed

door

MR. G. C. J. D. KROPMAN,

Voorzitter van de Parlementaire Commissie voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

Van St. Eustatius voeren we een uur of drie per Kralendijk naar het eiland Saba, af en toe vergezeld door de vliegende vissen. Saba is een klein, rotsachtig maar dicht begroeid eiland, dat als een halve bol boven de zeespiegel ligt. Ook hier konden we niet zo maar aan land komen en moesten we weer de stap wagen: van het vier-tredige trapje buiten boord van de Kralendijk naar het roeibootje, als het op de kop van een golf dicht genoeg bij het trapje was opgestuwd.

Aan land.

Even een angstig ogenblik: Een onzer aarzelde een seconde: en daar ging het roeibootje alweer met de golfslag naar beneden; onze reisgenoot hield zich echter met beide handen goed vast aan het trapje, terwijl zijn benen onharmonische bewegingen boven het water maakten. Koelbloedig wachtte hij tot de volgende golfslag het roeibootje weer naar boven had gestuwd en enige seconden later zat hij veilig en wel, zij het met een, gelukkig ongevaarlijke beenwonde, naast ons in het bootje.

Wij werden naar de kust geroeid en in de nabijheid daarvan weer dezelfde sensatie als op St. Eustatius: onze gondelier en enige zeelui, die ons stonden op te wachten, gingen te water en terwijl ze met kennersogen de slag van de branding opnamen, sjorden ze ons precies op het juiste moment op naar het strand.

Daar stond de gezaghebber, de heer Huydts, ons op te wachten, die ons uitnodigde zijn eiland te bestijgen, te voet of te paard. Ik koos het paard en met dit paard — een ietwat slaperig dier, naar het mij voorkwam — besteeg ik de...... trappen. Er is namelijk van de kust af naar het bewoonde deel van het eiland een lange cementen baan gemaakt, die voor het grootste gedeelte bestaat uit een trap, waarvan de treden zeer breed en de verhogingen zeer gering zijn.

Mijn ros droeg mij rustig en zeer langzaam zig-zag lopend naar boven. Enkele reisgenoten, die de tocht te voet hadden gemaakt, kwamen slechts iets later aan! In het huis van den gezagvoerder werden wij allerhartelijkst ontvangen, er ontwikkelden zich al heel spoedig levendige gesprekken over Nederland en de Antillen en over de bestaansmogelijkheden op Saba, toen plotseling buiten, in de schemering muziek klonk: het „Wilhelmus" werd gespeeld! Wij gingen naar het terras en daar stonden ze: drie donkere Sabanen, met een mandoline, een guitaar en een fluit. Na het „Wilhelmus" brachten ze een Sabaans volkslied ten gehore, het klonk in de stille avond zuiver en harmonisch. Ik bedankte hen voor deze zeer gewaardeerde attentie en tevreden lachend trokken ze af.

Serenade met flambouwen.

Maar na ongeveer een uur wachtte ons nog een grotere sensatie. Het was inmiddels pikdonker geworden. Wij hoorden een naderkomend geroezemoes van stemmen en gingen weer naar buiten. En jawel, van alle kanten zagen we in de duisternis flambouwen en lichtjes, en hoorden we vrolijke stemmen, af en toe een volkslied. Het leek wel of het gehele eiland ons een bezoek kwam brengen.

Na enige tijd waren er een paar honderd mannen en vrouwen — merendeels vrouwen — en kinderen voor het Gouvernementshuis tezamen gekomen, zij schaarden zich keurig naast elkaar, een dirigent doemde uit de duisternis op de muziek van onze drie Sabanen zette in en daar klonk het, langzaam en plechtig: het „Wilhelmus", tweestemmig.

Ik verzeker u, dat dit een aangrijpend moment was. Daarna werd weer een volkslied gezongen. Het was een fantastisch gezicht: al deze zwarte gedaanten, beschenen door de flakkerende flambouwen en kaarsen. Na een dankwoord onzerzijds verspreidden ze zich, luid lachend en joelend, de lichtjes dansten hoe langer hoe verder weg tussen het groen en tot laat in de avond was er feest op het eiland.

De keerzijde.

Toen we bij onze aankomst van de Kralendijk af Saba zagen liggen, leek het een mooi eiland: groen, met hier en daar plukjes witte huizen met rode daken. Maar de volgende dag. een Zon-

SABA.

dag, toen ik naar de Katholieke kerk reed op Windwardside, waar pastoor Berlage O.P. resideert, bleek me het eiland toch nogal arm.

Windwardside zelf niet. Dat is het grootste dorp van het eiland, waar veel blanken wonen. Dat ziet er vrij welvarend en in ieder geval zeer zindelijk uit. Maar de rest van het eiland, the Bottom, St. Johns, Hellsgate, is wel proper, maar niet welvarend. Er is wat veeteelt en wat pluimvee, er worden wat aardappels verbouwd en groenten gekweekt, maar veel meer heb ik niet gezien.

Postwissels.

Waarvan leven de mensen hier, vroeg ik den gezaghebber. En het onverwachte antwoord was: van postwissels.

De zaak is deze: Op Saba waren ruim duizend personen, die tezamen ruim 300 gezinnen vormen. Een groot deel van die gezinnen bestaat uit de moeders, de kinderen en de grootouders. De vader werkt op Curaçao, op Aruba of in de Verenigde Staten. Natuurlijk is dit een ellendige toestand.

Deze mannen komen om de vijf of zes jaar thuis, blijven dan enkele weken temidden van hun gezin en gaan dan weer naar hun werk! Zij blijven hun wettige of niet-wettige gezinnen trouw, zenden iedere week een deel van het loon op. — maar zijn er niet toe te bewegen op het eiland te blijven, want dit heeft voor hen geen emplooi! Zij kunnen ook niet hun gezinnen medenemen, want overal heerst woningnood en bovendien denken zij nog ooit eens terug te komen, als zij oud zijn, want de Sabaan is aan zijn geboortegrond gehecht.

Is er dan werkelijk van dit wat de natuur betreft mooie eiland niet iets beters te maken? Er waren vroeger wat scheepswerfjes en er is ook een scheepvaartschool geweest. De Sabanen zijn nog steeds bekend als goede zeelui en de trots van Saba is, dat de kapitein van het eerste Amerikaanse transportschip, dat tijdens de laatste oorlog troepen aan wal zette bij Dakar in Afrika, een Sabaanse jongen was. Misschien is het ook mogelijk het soort van huisnijverheid uit te breiden en te veredelen, dat thans nog in menig gezin wordt geoefend, het vervaardigen van kantwerk voor fijn linnengoed. En vooral moge eens onderzocht worden, of er plaats is voor de visserij.

Bedenkelijk.

Volgens mijn informaties wemelt het er daar van allerlei vis, alleen: de nodige transportmiddelen met koelkasten ontbreken. Hoe dit alles zij, de toestand op Saba is in hoge mate bedenkelijk. Wij spraken er den sympathieken geneesheer, Dr. Chocolaad en zijn vrouw over, die beiden een goed ingericht ziekenhuis besturen en deze beide kenners van het Sabaanse volksleven waren over de toekomst van Saba in menig opzicht — dus niet alléén in materieel opzicht — niet gerust.

Het klimaat is zeer gezond, er komen weinig ziekten voor, maar het familieleven en daarmede het maatschappelijk leven lijdt doordat de beste mannen wegtrekken. Enkele jaren geleden waren er nog ongeveer 450 mannen (jongens daaronder begrepen) en bijna 800 vrouwen (meisjes daaronder begrepen). Op het ogenblik is het aantal inwoners afgenomen en zijn er van de bijna 1100 zielen slechts ongeveer 475 mannen en jongens over. En de trek naar „buiten" is nog niet gestuwd, zoals pastoor Berlage ons verzekerde.

Ook ten aanzien van Saba heb ik de indruk gekregen, dat het Gouvernement er meer zorg aan zou kunnen besteden. Politiek heeft Saba geen wensen. Het wil alleen maar iets meer welvaart en de vrouwen zagen toch ook wel graag haar mannen terugkomen en dan voor goed, niet voor enkele weken. Het is, van de Kralendijk af gezien, een mooi eiland, Saba. Maar na de kennismaking met het land en zijn bevolking weet ik, dat er ook een stil en nijpend leed gedragen wordt.

ARUBAANS REQUEST.

Zoals wij Woensdag schreven, boden Dinsdag drie Arubaanse Heren, waaronder een Arubaanse macamba, een request aan bij den Gouverneur, waarvan zij hier de text laten volgen:

Aan Zijne Excellentie
den Gouverneur van Curaçao

Geven met verschuldigde eerbied te kennen, ondergetekenden, meerderjarige Arubanen en Nederlandse onderdanen, allen deelgenoten in de Arubaanse rechtsgemeenschap;

dat zij kennis hebben genomen van een verzoekschrift van 95 vooraanstaanden op Aruba, gericht aan de Raad van Politie, betreffende een algehele staatsrechtelijke afscheiding van het eiland Curaçao, en dat voornoemde Raad van Politie, op haar Openbare Vergadering van de 15e Augustus jl., het initiatief heeft genomen een zogenaamde „Afscheidings-Commissie te vormen;

dat zij er innerlijk van overtuigd zijn, dat deze in het jaar 1865 in het leven geroepen Raad van Politie, waarvan de Heer Gezaghebber slechts ambtshalve Voorzitter is, en waarvan de twee leden met slechts ongeveer 40 stemmen gekozen werden, niet geacht kan worden, de bevolking van Aruba te kunnen vertegenwoordigen;

dat de verandering en ombouwing van het bestuursapparaat van Aruba, een aangelegenheid van zeer verstrekkende betekenis, ten minste de goedkeuring van het overgrote deel der bevolking moet wegdragen, en niet de speelbal mag zijn van een bepaalde groep met zeer beperkte aanhang;

dat zij ervan overtuigd zijn, in verband met de ongekende bloei en groei van Aruba, dat het zeer in het belang van Aruba is, dat er een decentralisatie van Bestuur komt in dier voege, dat Aruba een zelfstandige administratieve en economische positie wordt verzekerd;

dat het ondergetekenden, in ogenschouw nemende de abnormale tijdsomstandigheden, zeer onverantwoordelijk en zelfs gevaarlijk lijkt, dat een kleine groep ingezetenen en enkele onzer volksleiders een politiek wensen door te drijven, welke voor de bevolking van Aruba funeste gevolgen kan hebben;

dat ons is gebleken, dat vele Arubanen, zowel als Europese Nederlanders en andere in West Indië geboren Nederlanders, allen mondig en de meesten behoorlijke belastingbetalers, van mening zijn, dat een spoedige ver doorgevoerde decentralisatie zeer gewenst is, doch dat totale staatsrechtelijke afscheiding van Curaçao als een utopisch schema moet worden beschouwd, gezien ons klein bevolkingsaantal, en waarbij dan een topzwaar ambtenarencorps zou komen, en waarbij het tevens nodig zal blijken onze gehele wetgeving te herzien, terwijl, gezien de onstabiele wereldsituatie, het onmogelijk is te voorzien hoe lang de welvaart van Aruba en Curaçao zal duren:

dat het ondergetekenden niet nodig lijkt, Uw Excellentie in details voor te dragen, welke financiële en administratieve nadelen hieraan verbonden zijn, aangezien wij volkomen weten dat Uw Excellentie de bij uitstek tot oordelen autoriteit is;

dat zij Uw Excellentie eerbiedig verzoeken ook onze mening, zijnde de mening van het overgrote deel der weldenken bevolking van Aruba, indien mogelijk telegrafisch aan de Kroon kenbaar te maken.

Aruba, 15 September 1947.

't Welk doende, enz.
(Volgen handtekeningen)
De Commissie van Redactie:
J. G. A. van Aggelen
Th. D. Luydens
O. Maduro.

NIEUW GEBOUW VOOR O.W. TE ARUBA.

Uit de Derde Aanvullende Begroting 1947:

Bij eerste suppletoire begroting voor 1946 is voor de bouw van een nieuw complex ten behoeve van de dienst van Openbare Werken op Aruba een bedrag van ƒ 50.000,— als eerste termijn aangevraagd en gevoteerd.

Het toegestane bedrag is bij tweede aanvullende begroting voor dat dienstjaar met ƒ 30.000 verminderd, welk bedrag, verhoogd met een als tweede termijn bedoeld bedrag van ƒ 50.000 bij deze begroting weer zou worden aangevraagd. Intussen hebben zich echter geheel nieuwe gezichtspunten voorgedaan. Voor aankoop van boeken voor een openbare leeszaal op Aruba, welke oorspronkelijk zou worden ingericht in een der gebouwen van het voormalig militaire kamp Oranjestad, staat op de begroting 1947 een bedrag van ƒ 20.000,— terwijl voorts voor eerste inrichting een bedrag van ƒ 5.000,— werd gevoteerd.

Nu het vorenbedoeld gebouw niet meer als bibliotheek kan worden ingericht moest naar een ander — eventueel een nieuw — gebouw worden omgezien.

Vastgesteld is thans, dat het tegenwoordige kantoor van Openbare Werken zich, zowel wat de ligging als de indeling betreft, uitstekend leent voor inrichting van de Arubaanse openbare leeszaal. In verband met een en ander wordt thans een eerste termijn van ƒ 30.000,— ter begroting gebracht voor de bouw van een nieuw kantoor voor Openbare Werken. De totaalkosten worden geschat op ƒ 60.000,—. Zodra dit gebouw gereed is kan het huidige gebouw als leeszaal worden ingericht.

AGENDA

BIOSCOPEN: ....

WEST-END: Plainsman and the Lady, 7 en 9 u. ROXY: The time, the place and the girl, 7 en 9 u. CINELANDIA: Monsieur Beaucaire, 8.30 u.

APOTHEKEN: Avonddiensten tot en met 26 September as. worden waargenomen door: Excelsior, Herenstraat 4, tel: 2004; en Emma, Bredestraat 159 (Otrab.) tel: 1636.

DOKTERSDIENSTEN: Dr. N. Taytelbaum, Zwaan 28, tel. 2395 van Zaterdag 6 uur tot Zondagavond 8 u.

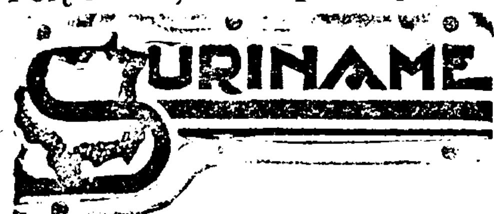
STADION:

Hedenmiddag om 3.30 uur: athletiekwedstrijden — Junioren kampioenschap.

Morgenmiddag om 2. —uur: athletiekwedstrijden — Junioren kampioenschap.

SCHEEPSBERICHTEN.

Lochryan naar Londen; Telamon van New York; Colombia van Pto. Cabello; Kralendijk van Bonaire; Colombia naar Buena Ventura; Alcoa Clipper van La Guayra; Benny van Barranquilla; Port Albany van Cristobal.

WAAROM DEZE VERNEDERING?

Wij lezen in „Suriname":

Naar ons wordt verzekerd bestaat op Curaçao een hatelijk onderscheid tussen personen met een Mulo-diploma van hier en die van Curaçao. Dit hartelijk onderscheid komt vooral tot uitdrukking in dienst van de Overheid. Ons diploma wordt ginds minder beschouwd dan het eigen diploma. Zou op de eerste plaats geen onderzoek kunnen worden ingesteld naar de juistheid hiervan en zo ja stappen kunnen worden genomen om een einde te maken aan dit door niets gerechtvaardigd onderscheid?

SPORT

ATHLETIEK.

Hedenmiddag om. 1530 uur zal er een begin gemaakt worden aan de Junioren athletiekwedstrijden voor het kampioenschap 1947.

Morgenmiddag beginnen de wedstrijden om 14 uur. In verband hiermede zullen er dus gedurende dit week-einde geen voetbalwedstrijden plaats vinden op het C.B.L.O.-stadion, Rif.

Nieuws van overal

TERUGTREKKING BRITSE TROEPEN.

De bevelhebber der Britse strijdkrachten in Griekenland deelde gisteren mede, dat het vertrek aanstaande is van een Brits bataljon uit Saloniki. Dit is het begin van een volledig terugtrekken van alle Britse strijdkrachten. Er is nog geen beslissing genomen hoe lang het zal duren voor alle troepen zijn teruggetrokken.

EXPLOIRATIE VAN PETROLEUMVELDEN IN ECUADOR.

Door het Ministerie van Financiën is toestemming verleend voor het aangaan van een overeenkomst met de Cotopaxi Exploration Company, waarbij aan deze gedurende de tijd van 20 jaar de petroleum-exploratie in de provincie van Cotopaxi en Pichincha wordt toegestaan.

EXPORT VAN BIER NAAR DE VERENIGDE STATEN.

Beiers bier zal binnenkort weer worden geëxporteerd naar de Verenigde Staten. Met de Paulaner brouwerij te Munchen werd een exportovereenkomst voor leveringen ter waarde van $ 700.000 afgesloten. De brouwerij zal 5.000 kisten bier per week exporteren.

De voor de productie benodigde gerst kan uit voorraad worden geleverd. Uit de Verenigde Staten zal een aequivalente hoeveelheid broodgerst worden aangevoerd.

Honderd jaar Santa Maria

1847 — 1947

de hu'dige Herder.

De mooie landelijke parochie in Santa Maria viert morgen haar Eerste Eeuwfeest. Wie kent der niet dat vriendelijke kerkje, dat op een kleine heuvel liggend, domineerend over het landschap uitkijkt. Hetzij gij rijdt op de weg naar Westpunt of naar Hato...... onwillekeurig blijft uw zoekende blik rusten op dit door de tropenzon zo mooi opgetooide kerkje. Maar voor hen, die in haar uitgestrekte omgeving wonen, heeft deze Kerk en deze parochie een niet genoeg te waarderen plaats gekregen in hun dagelijkse leven. Interessant is het dan ook op deze feestdag de geschiedenis levendig te maken van deze parochie.

Onder zware lasten gebukt, ging de onvergelijkelijke Pastoor Smit, op aandringen van Mons. Niewindt, over tot het oprichten van deze parochie, die gesteld werd onder de hemelse bescherming van Maria Auxiliadora (Maria hulp der Christenen).

Dat is honderd jaar terug in de geschiedenis...... geen goede wegen, geen auto's, geen welvarendheid van de bevolking...... overal een echte mondi (wildernis). Afstanden die wat betekenden in het leven van een pastoor, wiens parochie zich uitstrekte van Plantersrust tot de Boca San Michiel...... Van de Kleine Berg Seroe Fortuna tot Ranchoe. Deze gedachten moedigen ons aan om op deze feestdag een eresaluut te brengen aan dezen Pionier, Pastoor Bernardus Smit.

Zijn volhouden, durf en doorzettingsvermogen hebben deze mooie feestdag aan de parochianen van Santa Maria bezorgd. Deze parochie is voor ongeveer een kleine 6000 mensen een geestelijke steun, troost en zegen geworden.

Feest is er op Santa Maria en daar is voldoende reden voor. En voor alle parochianen is het op de eerste plaats een feest, dat stemt tot dankbaarheid, want in ieders leven heeft deze parochiekerk een voorname rol gespeeld, en laat dus zo haar invloed ten goede gelden. Moge het dan ook een feest worden, dat alle parochianen dichter tot elkaar zal brengen in een echte parochiale familiekring.

En dat wij daarop kunnen rekenen, dat bewijzen de goed geslaagde Missie en de vurige inzet van het centenario-feest ons wel ten duidelijkste.

Daarom onze oprechte gelukwensen aan den tegenwoordigen pastoor B. Schipper en aan al zijn goede parochianen bij gelegenheid van dit mooie feest, **hun centenario.**

SOEUR LAUNRENCIA.

Gedurende de 100 jaren, die Santa Maria achter de rug heeft zijn vier dochters van deze parochie in het klooster getreden.

Het zijn de dames Dudi Wasker, Justina Pietersz en Hermina A. P. Joris, die respectievelijk onder de namen van Soeur Laurencia, Soeur Delfine en Soeur Rosa veel arbeid hebben verricht in de Parochie waar zij geboren zijn.

Soeur Laurencia is reeds 40 jaar bezig met de opleiding der kinderen van Santa Maria. Zij heeft de tijd mede gemaakt, toen zij aan 100 kinderen in de keuken van de pastorie of in de sacristie les moest geven. De beide andere Zusters zijn inmiddels in den Heer ontslapen.

De vierde van de parochie is Mejuffrouw Virginia Sambo, die momenteel als novice in het klooster van de Zusters van Roozendaal, in Nederland vertoeft.

Zij werd op 10 Augustus jl. gekleed en kreeg de naam van Soeur Sylvia.

HET WATERPROBLEEM.

In de Derde Aanvullende Begroting 1947 staat het volgende:

In verband met het maken van een algemeen plan voor de waterhuishouding van Aruba en Curaçao, acht het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening het nodig, een tweetal deskundigen uit te zenden om, na plaatselijke studie en waarneming welke 3 a 4 maanden zullen vorderen, een landbouw- en bodemkundig rapport samen te stellen. Dit rapport is van belang voor het gehele vraagstuk van de watervoorziening, zowel voor de waterleiding als voor landbouw en industrie.

Het aangevraagde crediet is als volgt samengesteld:

Reis- en verblijfkosten	ƒ 11.000,—
Salarissen en toelagen	„ 9.000.
Kosten in verband met samenstelling rapport in Nederland	„ 1.500,—
Plaatselijke kosten en onvoorzien	„ 3.500,—
	25.000,—

RADIOUITZENDING UIT SANTA MARIA.

Wij vestigen de aandacht van onze lezers er op dat ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de parochie van Santa Maria de Curom Zondag as. om 9 uur de plechtige H. Mis zal uitzenden.

DE KEUKEN.

Aan de Derde Aanvullende Begroting 1947 ontlenen wij:

Het is noodzakelijk de keuken van het gouvernementshuis te verbouwen. Daarvoor wordt een bedrag van ƒ 1.000,— aangevraagd.

Pater Brada neemt afscheid

In de Thomaskring.

Op 19 September jl. hield de St. Thomaskring een speciale bijeenkomst, waarop afscheid genomen werd van den oud-Moderator van de Kring, den Zeereerwaarden Pastoor Brada, en den nieuwen Moderator, den Zeereerwaarden Pater Möhlmann, welkom werd geheten.

De voorzitter opende de bijeenkomst met de Christelijke Groet en heette de geestelijken, de Eerwaarde Frater en de leden van harte welkom, richtte zich vervolgens tot den oud-Moderator.

Hij zeide, dat het moeilijk valt afscheid te nemen van zo iemand, die zich gedurende 10 jaren gegeven heeft aan de geestelijke zorg van de St. Thomaskring, op een wijze, die geen enkel ander lid kan evenaren.

Het was voor hem een onaangename verrassing toen het bericht kwam, dat Pastoor Brada — Moderator — af was. Pastoor Brada heeft in de St. Thomaskring een ambt bekleed, waarvan de bevoegdheden in het Huishoudelijk Reglement als volgt omschreven zijn:

„De Moderator wordt uitgenodigd op alle besprekingen en heeft daar een adviserende stem. In zaken het geloof of de moraal betreffende, heeft hij een beslissende stem."

Door hard te werken voor de Kring en een enorme interesse te tonen voor het welzijn van de Kring en de leden is hij wel het belangrijkste onderdeel van onze vereniging geweest. Moeilijkheden schrokken hem niet af, integendeel, ze waren een stimulant voor grotere krachtsinspanning en met een fenomenaal doorzettingsvermogen gepaard, was het zo goed als zeker dat het vooropgestelde doel bereikt werd.

De buitengewone eigenschappen van dezen priester zijn ook ten volle door zijn Superieuren erkend. Hoeveel verscheidene functies bekleedde hij niet. Secretaris van den Bisschop, Moderator van onze kring, Voorzitter van Veritas, Geestelijk Adviseur van de K.S.C., van Don Bosco, van de St. Aloysiuskring, tijdelijk Redacteur van de Amigoe etc. etc.

Waar gewerkt wordt, worden soms fouten gemaakt, want geen mens is volmaakt. Dat er critiek geleverd is op Pater Brada was vanzelfsprekend, soms zelfs felle critiek. Het is alleen maar de vraag of die wel altijd rechtvaardig was.

„Pastoor Brada, de dankbaarheid, die de St. Thomaskring U verschuldigd is, is mij niet mogelijk onder woorden te brengen. Uit naam van alle leden dank ik U van harte. We weten dat U van verre de St. Thomaskring zult blijven gadeslaan en dat Uw belangstelling voor de kring niet zal afnemen.

Als bescheiden blijk van waardering is het mij een genoegen U dit aan te bieden (een paar boekenstandaards en een bureau-vulpen-set). Moge U hiervan nog lang gebruik kunnen maken. Pastoor Brada, de beste wensen van de St. Thomaskring vergezellen U op Uw verdere levensbaan."

Vervolgens werd Pastoor Brada tot Erelid van de St. Thomaskring uitgeroepen.

De heer A. Donker Jr., gewezen voorzitter van de Kring, sprak toen ook nog enkele woorden van hulde aan het adres van Pastoor Brada en wees vooral op de buitengewone werklust, het steeds bereid zijn met raad en daad te helpen.

Hij hoopt dat de leden met het heengaan van Pastoor Brada weer duidelijk zullen zien wat allemaal sinds zijn voorzitter- en moderatorschap is tot stand gekomen in de Kring en het voornemen maken om op de ingeslagen weg met veel meer energie voort te gaan, nu de stimulerende geestkracht van Pastoor Brada er niet meer is.

Hij richt zich vervolgens ook tot den nieuwen Moderator, waarbij hij waarschuwt voor teleurstellingen, omdat de leden niet altijd even veel goede wil en saamhorigheidsgevoel vertonen.

Ook de voorzitter richt zich nu tot den nieuwen Moderator en meent dat Monseigneur geen betere keuze heeft kunnen doen. Hij hoopt dat in prettige samenwerking veel goeds voor de St. Thomaskring gedaan zal worden. Vertrouwend op goede raad in moeilijkheden en steeds medewerking belovend is hij er zeker van, dat onder den nieuwen Moderator alles goed zal gaan met de Kring.

Vervolgens spreekt de nieuwe Moderator Pater Möhlmann de Kring toe en belooft zijn volle medewerking. Hij hoopt Moderator te kunnen zijn volgens de letter, nl. matiger. Moge het enthousiasme en de geestkracht van de leden zo zijn, dat hij inderdaad als matiger kan optreden.

Als teken van dankbaarheid aan Pastoor Brada zal de Kring niet beter kunnen doen dan zich aan hem te spiegelen. Volg zijn deugden na.

Pastoor Brada richt zich dan tot de leden van de Kring en dankt voor de mooie woorden en het geschenk, maar vooral voor de vriendschap die hij zoveel jaren lang heeft mogen ondervinden. In de vergaderingen kon je vrij praten en kritiseren en ging het soms wat heet toe, het was eerlijk en in goede trouw.

Laat de relatie met Veritas steeds goed zijn, evenals de band met de Paters en moge de St. Thomaskring veel doen voor het volk van Curaçao.

Hierna werd geklonken en bracht men de avond verder door met het draaien van enkele interessante films, die zeer in de smaak vielen.

Dit werd verzorgd door den Eerwaarden Frater Arnoud, die Frater Rigobert tijdens diens afwezigheid vervangt en den Eerwaarden Frater Gualbert, die het technische gedeelte verzorgde.

CURAÇAO

DE DOUANE.

De douane is niet ontevreden, omdat hij het slecht heeft, maar hij is wel ontevreden, omdat anderen van gelijke positie het beter hebben. Ook ziet de douane met verlangen uit naar de salarisherziening.

Enige tijd geleden werden verschillende leden van het politiecorps bevorderd, kort nadat zij het examen daarvoor hadden afgelegd. De douane-beambten missen dat niet, maar waarom is dat bij hen niet geschiedt. Na een veel langer studie slagen enige hard studerende beambten van de douane voor een hogere rang, maar de benoeming tot die hogere rang blijft uit.

Veel douanebeambten vinden het jammer, dat er met Henny Eman te spreken — geen Nederlandse macambas in het douanecorps werken. Als dat zo was, zeggen ze, dan zou het wel beter worden.

De douane is niet ontevreden, omdat hij het slecht heeft, maar hij is wel ontevreden, omdat anderen van gelijke positie het beter hebben. Ook ziet de douane met verlangen uit naar de salarisherziening.

De douane voelt zich niet minder dan de politie. Ook niet meer uit nederigheid. Maar de verantwoordelijkheden bij beide corpsen ontloopt elkaar niet veel. Alhoewel nu met de deviezenquaestie de douane misschien toch iets verantwoordelijker taak heeft. De douane is niet ontevreden, omdat...... enz. (zie hierboven).

BRIONPLEIN IN ANGST.

Hedenmorgen beleefden we enkele angstige momenten op de kade aan het Brionplein, toen ongeveer kwart over tien de olietanker „Esso Knoxville" recht op de kade kwam aanvaren. Het publiek, dat in grote getale te wachten stond op de veerboot, deinsde verschrikt achteruit en menigeen vreesde, dat een aanvaring onvermijdelijk was. Het geratel van de zware ankerkettingen en het stampen van de motoren klonken onheilspellend en overstemden het zo vertrouwd geluid van de kabbelende golfjes tegen de walkant.

De vaart van het schip verminderde zienderogen, de ankers zogen zich vast in de bodem en wij konden verlicht ademhalen. Een aanvaring was voorkomen. Het schip deinde op een halve meter van de kant.

BEZOEKEN BIJ DEN GOUVERNEUR.

De scheidende Consul Generaal van de Dominikaanse Republiek voor de Nederlandse Antillen hier ter stede, de Heer A. J. Espinal heeft gisteren 18 September 1947 zijn opvolger de Heer Miguel Angel Monclús aan Zijne Excellentie de Gouverneur geïntroduceerd.

—:—

De Directeur van de B.P.M. de Heer van Hasselt is gisteren hier aangekomen aan boord van het nieuwe tankschip Elesina.

Namens Zijne Excellentie de Gouverneur werd de Heer van Hasselt begroet door de kapiteinadjudant van de Laarschot.

—:—

De Gezagvoerder van het ss. Johan de Witt, kapitein A. Kikkert, heeft op 17 September zijn opwachting gemaakt bij de Gouverneur.

Ook de Inspecteur van de Scheepvaart Maatschappij Nederland de Heer Steen bezocht Zijne Excellentie de Gouverneur op 17 September 1947.

WATERVOORZIENING.

De droogte van deze tijd doet natuurlijke weer hele verhalen over de oude tijd naar voren komen. Zo hoorden we deze week een prachtig verhaal over de hof van Scherpenheuvel. Naar men misschien weet, werd Scherpenheuvel tegen het jaar 1900 gekocht door Mgr. Silva, om er een seminarie te vestigen, dit heeft enkele jaren bestaan, terwijl het pas vele jaren later overging aan de St. Vincentiusstichting.

De hof van Scherpenheuvel moet vijftig jaren geleden geweldig geweest zijn, het was er donker en koel. De groei van planten en bomen was zo geweldig, dat het er echt koel was gelijk in een bos, daar de zon niet door kon dringen, het bladerdak was werkelijk een bijna gesloten dak.

Er groeiden mangos van een buitengewone smaak. En niet maar van die kleine mango's, zoals wij die tegenwoordig kennen, „doch mango's die men aan schijven kon snijden, zodat met één schijf een bord vol was".

Het waren sappige fijne mango's, die zich op die manier „deftig" lieten eten. Die mango's van Scherpenheuvel waren werkelijk iets extras. Uit de stad kwamen families naar Scherpenheuvel, om mangos te kopen, er waren families uit Scharloo, die wisten welke bomen de fijnste gaven, de cunucu Scherpenheuvel was nl. vóórdat het een bezit werd van Mgr. Silva een eigendom van de familie Curiel. En op Scharloo wist men dus waar de lekkere mango's groeiden!

Nu is dit alles voorbij en is de hof van Scherpenheuvel geen geweldige hof meer. Het wordt er kaal zoals overal, want de pompinstallatie van het gouvernement trekt dag in dag uit „honderde" tonnen uit de grond, (het getal is niet erg precies). Twaalf molens zuigen de bodem leeg.

Voorbij is de mooie tijd en weg zijn de mango's, die men aan schijven kon snijden, daar het Gouvernement de grond leegzuigt!

Enfin U weet wel, dit was het probleem van de commissie-Radulphus, welke commissie beweren heeft, dat het onttrekken van het grondwater aan Curaçao, het eiland tot een woestenij zal gaan maken.

Denkend aan die heerlijke mango's moest ik zien, hoe we alles uit blik eten. Het zal wel niet zo erg worden, dat we geen mango's meer kunnen eten, doch zulke grote als men daar vroeger had op Scherpenheuvel heb ik nog nooit gezien. Als het verhaal niet overdreven is (?) gaan we achteruit op Curaçao!

Auto horns

— Meyboom

PROJECTO DI TOREN NOVO PA MISA DI SANTA MARIA

Zoals het zal worden.

Kardinaal Griffin doorziet het communistische gevaar

De gedachten van velen onzer gaan steeds meer terug naar de zomer van 1940. Ik herinner me speciaal een zeer hete dag, toen ik de laatste hand aan het leggen was aan de samenstelling van de editie van de „Catholic Herald" van die week. Winston Churchill zou voor de radio tot het volk spreken. Sommigen van ons onderbroken het werk en gingen min of meer nonchalant rondom het toestel zitten. Ik herinner me niet precies meer wat Churchill zeide, behalve dat het een waarschuwing was omtrent de ernst van onze positie en de directe mogelijkheid van een invasie. Maar ik herinner me nog wel het commentaar van een vrouwelijk lid van ons personeel. „Het ziet er naar uit, dat we allemaal diep nat zijn!" zeide ze lachend, terwijl wij terug gingen aan ons werk; en we dachten verder geen van allen meer aan de ernstige toestand.

Noem het gebrek aan verbeelding. Noem het trots. Noem het stoicisme; — het blijft een feit, dat de gemiddelde Engelsman zich niet van streek laat brengen door de toekomst. Deze karaktertrek was een groot voordeel in de oorlogsdagen. Is het dat nu nog?

„Buiten de kring der menigte".

Christus „nam de doofstomme terzijde", staat er bij Markus, „buiten de kring der menigte". De gewichtige verandering, die in het leven van dezen man gaat plaats grijpen, is enkel een zaak tussen God en hem. Op dit ogenblik klinkt het geluid der wereld slechts van ver, aldus „Het Binnenhof".

Velen van ons gevoelen zich nooit door God „terzijde genomen". Uit zich in hun godsdienstig leven echter ook wel ooit de behoefte aan dat persoonlijk contact? Hun hoofd en hart kunnen zich nimmer losmaken van aardse dingen. Het vervullen van godsdienst„plichten" doet hen ten hoogste de schare zijn; niet het aparte geval, dat hier en telkens in het Evangelie uitsteekt en Gods biezondere zorg aantrekt. In deze levens blijft het rumoer der wereld altijd volop klinken, het feitelijke van alle dag maakt wel nimmer plaats voor God zelf.

Gelukkig daarom hij, die de behoefte gevoelt om „buiten de kring der menigte" God te zoeken. Zijn leven wordt een schelp, waarin de Eeuwigheid ruist en waarin het mogelijk wordt om Zijn stem te verstaan. De oppervlakkige Christen jaagt de jacht der wereld mede, elk succes drijft hem naar een nieuw succes en niemand weet of er aan het einde nog wel een ogenblik zal komen, waarop hij zich realiseren kan, dat zijn diepste wezen eigenlijk zocht naar hetgeen hij immer voorbij liep. Zijn tegenslagen zijn ook enkel spelingen van het lot, die hem verdrieten en verbitteren.

De Christen, die met God terzijde staat, beseft daarentegen de werkelijke zin van het leven. De wereld dwingt niet hem, maar hij drijft de wereld. De stille ogenblikken met God zijn zijn werkelijk leven, het gerucht der wereld blijft op het achterplan. Dezulke ontmoet God ook in tegenslagen. In de pijn voelt hij de loutering van zijn mens-zijn, voortgeduwd op wegen, die hij zelf niet zou gaan, weet hij toch ook aan het einde daarvan de doelen, die God zelf voor hem heeft gesteld.

De harde werkelijkheid

Hij is in staat om zijn leven zo te overzien, dat hij Gods leiding daarin zelfs nu reeds tastbaar kan onderkennen. Met ontroering beseft hij hoe hij een echt kind is aan Vaders hand. Hij zelf zag de gevaren niet, maar de weg moest wel zo lopen om deze te ontgaan. Harde ervaringen staalden hem voor nog hardere, veel tijdelijk leed bleek blijvende winst voor de geest.

Er is een groot verschil tussen de menigte, die verderop blijft staan, en degene, die door God terzijde wordt genomen. Trachten wij ons geestelijk leven zo te verdiepen, dat ook wij Gods biezondere zorg aantrekken.

Al de tijd sinds het eind van de oorlog hebben we, ergens diep in ons binnenste, heel goed geweten, dat de dag moest komen, waarop we gesteld zouden worden voor precies diezelfde onverbloemde financiële puinhoop, waarvoor een rijke zich gesteld ziet, die plotseling bankroet is verklaard en er niets aan doet.

Eigenlijk hebben we juist het tegenovergestelde gedaan van wat we hadden moeten doen. In plaats van te proberen de eindjes weer aan elkaar te knopen, hebben we zitten dromen over komende heerlijke dagen, wanneer iedereen zou kunnen genieten van de genoegens van het leven en weinig of niet zou behoeven te werken.

Eerst in de laatste dagen van de afgelopen Julimaand is het publiek werkelijk de waarheid onder ogen gaan zien, dat het zo niet kan voortduren, dat er iets moet gebeuren. Helaas zullen we heel wat meer te verduwen krijgen dan nodig was geweest, omdat we tot nu toe zo weinig hebben gedaan.

Van katholiek standpunt uit bezien, valt één resultaat van deze Britse weigering om ons druk te maken biezonder op. Voor ons katholieken is het niet slechts quaestie van de „riem strakker aanhalen"; het is een quaestie van de verzwakking van heel Europa tegenover het communistisch gevaar. Bevin voelt het, meen ik, ook zo, evenals vele leden van de regering, maar ik geloof niet, dat dit aspect van de zaak het publiek of zelfs vele politici is opgevallen.

Het Marshall-plan zien dezen als een welkome economische hulpverlening, zoals de Noordamerikaanse lening; zij zien het niet in zijn ware gedaante: de uitdrukking van het Noordamerikaanse gevoel van gevaar, nu Europa er niet in is geslaagd zich schrap te zetten tegenover de bedreiging uit het Oosten.

Katholieken zijn actief.

De katholieken als zodanig in Engeland zijn niet erg politiek gezind, maar zij voelen buitengewoon sterk, als er blijk is van een dramatische en gemakkelijk te vatten aanval op de Kerk. Men zal zich herinneren, dat gedurende de Spaanse burgeroorlog er negen op de tien Britse katholieken waren, die — ongeacht hun particuliere politieke standpunt, zo zij dat al hadden — niet méér inlichtingen nodig hadden omtrent het voor en tegen van de Spaanse oorlog dan de feiten van het vermoorden van katholieken, geestelijken en leken, en het verbranden van kerken. Deze dramatische, licht-begrepen waarheid was volop voldoende om hen zonder enige reserve de zijde der nationalisten te doen kiezen, Basken of geen Basken.

Nu valt het hen enigszins moeilijk de volle waarheid te vatten van de vervolging in Oost-Europa. De afstand is te groot en ver om zich behoorlijk te concentreren en de methode der vervolging is te geraffineerd. Maar één feit steekt boven alle andere uit en in dat feit hebben de Britse katholieken zich vast gebeten. Dat feit is de arrestatie, de oneerlijke berechting en de gevangenschap van den Aartsbisschop van Zagreb.

Kardinaal Griffin, bezielend leidsman.

Vandaar zijn er, onder leiding van den Kardinaal, vele protestvergaderingen gehouden, en men heeft den minister van Buitenlandse Zaken niet in het onzekere gelaten omtrent de katholieke houding.

In de lente organiseerde een gewone Londense parochie zo'n vergadering, waarop men een parlementslid der Conservatieven en een van Labour alsmede de schrijver van dit artikel gevraagd had te spreken. Het was een plaatselijk geval, maar de organisatoren stelden den Kardinaal schriftelijk op de hoogte van de te houden vergadering.

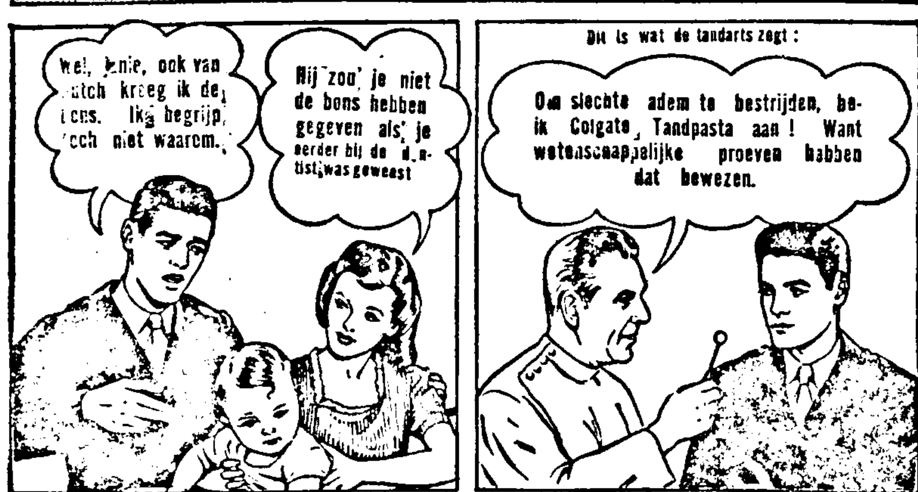
Onmiddellijk kwam het antwoord, dat de Kardinaal zelf, ondanks zijn vele afspraken, zou komen en de vergadering zou voorzitten. En tenslotte vulde dit plaatselijke vergaderingetje niet alleen het parochiehuis, tot de nok, maar nog een naburige zaal er bij, waarheen de toespraken werden doorgezonden.

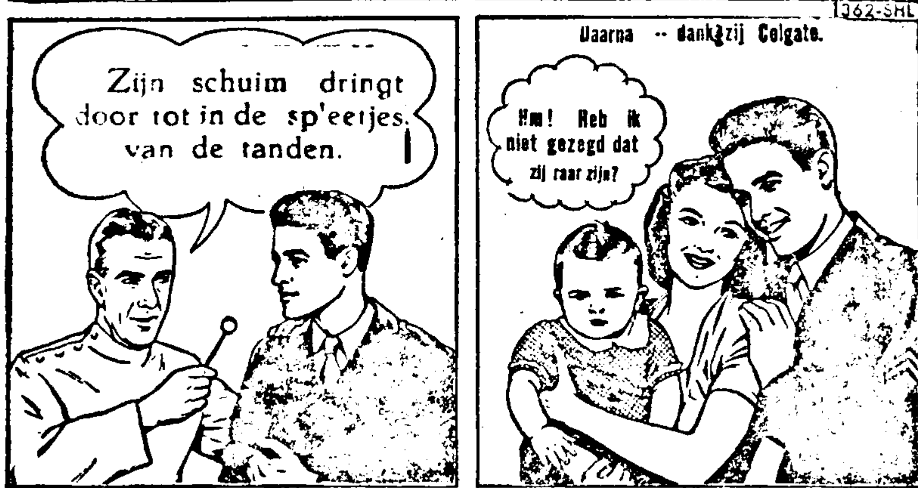
Door deze vergadering werd een andere, grote nationale vergadering georganiseerd. Ze had, wederom onder voorzitterschap van den Kardinaal, plaats op Zondag 13 Juli, in een van Londens grootste schouwburgen. Het geweldige gehoor ondersteunde krachtig de resolutie, dat de Britse katholieken niet zouden rusten, voor de vrijlating van Mons. Stepinac was verkregen. Enkele dagen later deelde de Kardinaal het publiek mede, dat de minister van Buitenlandse Zaken hem had geschreven, dat hij de quaestie opnieuw zou bezien, zonder twijfel met de bedoeling om te beslissen omtrent het doen van Britse stappen.

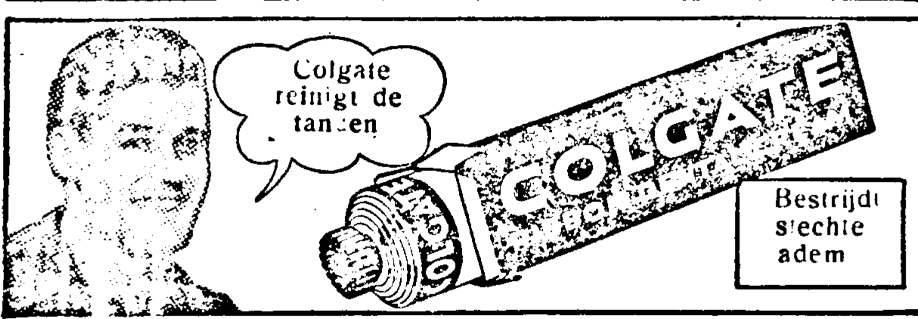
Dit leiderschap is typisch voor de buitengewone activiteit van onzen nog jongen Kardinaal, die bijna iedere dag vergaderingen schijnt toe te spreken: katholieke moeders in het ene deel van Engeland, katholieke jeugd in een ander deel, katholieke vakverenigingsleden, dan deze vereniging, dan die.

Nooit was iemand zo actief en zo geestdriftig. Hij is geen van nature begaafd redenaar, maar omdat iedereen zijn vitaliteit en toewijding kan voelen, vindt hij meer weerklank dan welke loutere redekunstenaar ook zou kunnen. Zijn voorbeeld is werkelijk een inspiratie voor ons allen.

De Europese Houtpositie

De houtpositie van Europa is verre van rooskleurig. Ruwe schattingen tonen aan, dat Europa in 1947 een tekort van ca. 7 millioen m^3 en in 1948 een tekort van ca. 14 millioen m^3 gezaagd zacht hout zal hebben.

De behoefte aan zacht hout wordt voor deze jaren geschat op respectievelijk ongeveer 19 en 25 millioen m^3. Ook aan hard hout, bestemd voor mijnhout, dwarsliggers, telefoonpalen enz. bestaat een ontstellend tekort. Het is een beeld van de Europese houtpositie, zoals dit oprijst uit de rapporten van de vertegenwoordigers van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening op de onlangs gehouden internationale houtconferentie te Marianske Lazne in Tsjechoslowakije.

Het Europese houttekort is hoofdzakelijk te wijten aan de door de oorlog teweeggebrachte vernielingen. De wederopbouw heeft behoefte geschapen aan geweldige hoeveelheden hout.

Ter conferentie is het ingezien, dat het, wil men de Europese houtpositie enigermate verbeteren, tot internationale samenwerking zal moeten komen. Al is de conferentie niet tot een oplossing gekomen, het overleg heeft althans de vraagstukken kunnen omlijnen en de richtlijnen aangeven, welke in de nabije toekomst tot een oplossing kunnen leiden.

De houtpositie van Europa valt op korte termijn en op lange termijn te beoordelen. Ten aanzien van de houtpositie op korte termijn geven de reeds genoemde cijfers een tamelijk duidelijk beeld. Wat betreft de houtvoorziening op lange termijn is gevoegelijk aan te nemen, dat tot 1960 de vraag naar hout het aanbod zal blijven overtreffen.

De maatregelen, die een verbetering van de Europese houtpositie zullen moeten teweegbrengen, dienen in de eerste plaats gericht te zijn op een goed bosbeheer. Hiertoe zullen de regeringen de regelingen der houtvellingen ook in de particuliere bossen moeten doorvoeren en een krachtige herbebossing moeten nastreven.

In de tweede plaats zullen maatregelen nodig zijn, die een zo economisch mogelijk gebruik (eventueel beperking van verbruik) van hout waarborgen.

Verder dienen maatregelen te worden getroffen ter bestrijding van insecten en ziekten. Willen deze maatregelen krachtig effect hebben dan moeten zij internationaal gecoördineerd worden. Buurstaten zullen elkaar op de hoogte moeten houden voor dreigende gevaren en moeten houden voor dreigende gavaren en samenwerken bij de bestrijding der plagen.

De problemen van de houtvoorziening hangen natuurlijk ten nauwste samen met andere economische problemen, zoals die met betrekking tot arbeidskrachten, transportmiddelen, machinerieën, credieten enz. Deze samenhang van diverse economische problemen blijkt o.a. bij de exploitatie van tropische bossen, welke met veel moeilijkheden gepaard gaat. Deze moeilijkheden zijn: gebrek aan materiaal geschoolde arbeidskrachten, transportmiddelen en crediet, terwijl ook de prijsvorming een zeer belangrijke rol speelt. Zo stuit de aanvoer van Paranapine uit Brazilië, welke houtsoort daar in grote hoeveelheden verkrijgbaar is, op grote moeilijkheden in verband met transport en prijs.

Bovendien spelen sociale problemen een grote rol. Ook t.a.v. de houtexploitatie moet gestreefd worden naar geregeld werk als basis van groter bestaanszekerheid en naar een levensstandaard, die vergelijkbaar is met die van andere werkkringen.

STALEN HUIZEN IN HET SAARGEBIED.

In Hamburg zijn de eerste stalen huizen geconstrueerd. De huizen rusten op een rechthoekig geraamte van stalen balken, waarop in het midden een metalen stutbalk rust, die het draagt. Wanden, vloeren en plafonds zijn aan de buitenkant van staal en aan de binnenkant van hout. Het licht glooiende dak is bedekt met dakpan-vormige stukken staal, die met schroeven aan elkaar bevestigd zijn. De prijs bedraagt Rm 12.000 per huis zonder fundering. De constructie kan in drie dagen plaats vinden.